

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2018 roku

Sąd Rejonowy w Białymstoku II Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR Marta Radziwon

Protokolant : *Elżbieta Mucharska*

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2018 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) sp. z o.o. spółka komandytowa we W.

z udziałem M. P., J. P., I. P.

o stwierdzenie nabycia spadku

postanawia:

I. Stwierdzić, że spadek po R. P. (1) z domu A.,

córcie K. i K.,

zmarłej dnia 14 września 2014 roku w B.,

ostatnie miejsce stałego pobytu w B. przy ulicy (...),

na podstawie ustawy nabyli

- syn M. P., syn S. i R., w 1/3 części,

- syn J. P., syn S. i R., w 1/3 części,

- córka I. P., córka S. i R., w 1/3 części;

II. Stwierdzić, że zainteresowani ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

(...) sp. z o.o. we W. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po R. P. (2) zmarłej 14.09.2014 r. w B., której ostatnie miejsce zwykłego pobytu było w B. przy ul. (...).

Postanowieniem z dnia 16 lutego 2018 r. wezwano do udziału w sprawie uczestników I. P. i J. P.- osoby wskazane na rozprawie w dniu 25 listopada 2016 r. jako dzieci zmarłej (k. 68). Dla nieznanego z miejsca pobytu uczestnika J. P. ustanowiono kuratora spośród pracowników Sądu w osobie J. K. (zarządzenie – k. 79). Kurator decyzję, co do rozstrzygnięcia, pozostawiła do uznania Sądu.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

R. P. (2) zmarła 14.09.2014 r. w B., ostatnie miejsce jej zwykłego pobytu to także B., ul. (...) (k. 28). Zmarła jako wdowa. W dacie zgonu wśród spadkobierców ustawowych pozostawiła:

- syna M. P. (k. 17),
- córkę I. P. (k. 62),
- syna J. P. (k. 63).

Spadkodawczyni innych dzieci nie pozostawiła, w tym osób przysposobionych, była to po niej pierwsza sprawa spadkowa. Spadkodawczyni nie pozostawiła testamentu.

Wobec faktu, iż w sprawie nie zostało ujawnione by zmarła pozostawiła testament miało więc miejsce dziedziczenie ustawowe i tak zgodnie z przepisami Księgi Czwartej - Spadki, Tytuł II kodeksu cywilnego :

Art. 924. Spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy.

Art. 925. Spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku.

Art. 931. § 1. W pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

§ 2. Jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych.

Przepisy te wyznaczają więc po pierwsze zasadę, iż krąg spadkobierców ustala się **na datę otwarcia spadku** a więc zgonu spadkodawcy (dziedziczą więc ci którzy przeżyli spadkodawcę) i po drugie w pierwszej kolejności dziedziczy małżonek i dzieci. Tak więc w przedmiotowej sprawie jeśli chodzi o spadkodawczynię to do spadku po niej dochodzi syn M. P., córka I. P., syn J. P..

Zgodnie z przepisami **obowiązującymi w dacie otwarcia spadku** (14.09.2014 r.):

Art. 640. (kodeks postępowania cywilnego) § 1. Oświadczenie o prostym przyjęciu spadku lub z dobrodziejstwem inwentarza albo o odrzuceniu spadku może być złożone przed notariuszem lub w sądzie rejonowym, w którego okręgu znajduje się miejsce zamieszkania lub pobytu składającego oświadczenie. Notariusz lub sąd prześle niezwłocznie oświadczenie, wraz z załącznikami, do sądu spadku.

§ 2. Oświadczenia, o których mowa w paragrafie pierwszym, mogą być również składane w sądzie spadku w toku postępowania o stwierdzenie praw do spadku.

Art. 1015. (kodeks cywilny) § 1. Oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania.

§ 2. Brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku. Jednakże gdy spadkobiercą jest osoba nie mająca pełnej zdolności do czynności prawnych albo osoba, co do której istnieje podstawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia, albo osoba prawna, brak oświadczenia spadkobiercy w terminie jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

Dzieci spadkodawczyni nie złożyły żadnego oświadczenia w przedmiocie przyjęcia lub odrzucenia spadku. Tak więc mając na uwadze cytowane przepisy Sąd w pkt. I postanowienia orzekł, iż cały spadek z mocy ustawy nabyli syn M. P., syn J. P. oraz córka I. P. - każde z nich po 1/3 części. W toku postępowania aktami USC (k. 64, 65) Sąd potwierdził także okoliczność, iż W. P. i T. P. – nie są dziećmi spadkodawczyni, a jedynie dziećmi jej męża S..

O kosztach orzeczono na podstawie art. 520 §1 k.p.c. Na uwzględnienie nie zasługiwało żądanie wnioskodawcy – o zasądzenie na jego rzecz od uczestników kosztów postępowania: zastępstwa procesowego, wniesionej opłaty od wniosku w kwocie 50 złotych; opłaty za pełnomocnictwo w kwocie 17 złotych; innych kosztów poniesionych w celu

ustalenia następców prawnych zmarłej. Zgodnie z art. 520 § 2 k.p.c. sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości, jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub ich interesy są sprzeczne (to samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników). Przy czym, w przedmiotowej sprawie brak podstaw, aby uznać, że interesy stron były sprzeczne lub strony w różnym stopniu były zainteresowane rozstrzygnięciem, zwłaszcza wobec faktu, że uczestnicy co do zasady poparli wnioski albo w ogóle nie zajęli stanowiska w sprawie. Wnioskodawca posiadała wierzycelność względem spadkodawczyni. Zatem w jego interesie było dowiedzenie, kto nabył spadek po niej. Koszty postępowania, których zwrotu żąda wnioskodawca były całkowicie związane z jego udziałem w sprawie. Spółka poniosła je, aby dowiedzieć się, od kogo może dochodzić zwrotu posiadanej względem zmarłej wierzycelności. Brak jest podstaw, aby w jakiegokolwiek części, koszty te ponieśli uczestnicy postępowania. Jak wskazuje doktryna i orzecznictwo – zasada przewidziana art. 520 § 1 k.p.c. jest nienaruszalna wtedy, gdy uczestnicy są w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania lub - mimo braku tej równości - ich interesy są wspólne (postanowienie z dnia 22 marca 2012 r., V CZ 155/11, Lex nr 1164757; Agnieszka Góra – Błaszczkowska, Komentarz do art. 520 Kodeksu postępowania cywilnego, LEX 2013). Zasada przewidziana w art. 520 § 1 k.p.c. jest podstawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania w postępowaniu nieprocesowym. Dopiero jeżeli sąd w konkretnej sprawie uzna, że powinno być inaczej, musi się kierować przesłankami wskazanymi w art. 520 § 2 k.p.c. i swoje rozstrzygnięcie w tym przedmiocie uzasadnić (postanowienie SN z dnia 15 lutego 2012 r., I CZ 1/12, Lex nr 1147731; Agnieszka Góra – Błaszczkowska, Komentarz do art. 520 Kodeksu postępowania cywilnego, LEX 2013). Jedyne aktywny uczestnik postępowania M. P. (k.41) co do zasady poparł wnioski, nie było więc sprzeczności interesów. Pozostali zaś uczestnicy nie zajęli stanowiska w sprawie. W przedmiotowej sprawie Sąd nie znalazł podstaw, aby odstąpić od zasady wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c.